

INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓJNOŚCI

Dyrektywa 91/271/EWG dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych, a prawo polskie

Beata Koszewska

Warszawa, 26 kwietnia 2013 r.

Dyrektywa 91/271/EWG a prawo polskie cz.1/11

Podstawowe polskie uregulowania prawne w odniesieniu do ścieków komunalnych:

- Prawo wodne – ustawa z dnia 18 lipca 2001r. (Dz. U. z 2012r. poz. 145, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006r. Nr 123, poz. 858 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2006r. Nr 137, poz. 984, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2010r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru i granic aglomeracji (Dz. U. z 2010r. Nr 137, poz. 922).

Dyrektywa 91/271/EWG a prawo polskie cz.2/11

Traktat Akcesyjny zakłada pełne wdrożenie **Dyrektywy 91/271/EWG** z dnia 21 maja 1991r. (z późn. zm.) do 31.12.2015 r., z okresami przejściowymi w latach 2005, 2010 i 2013 (raportowanie do KE).

Brak realizacji postanowień dyrektywy w określonych terminach może skutkować złożeniem skargi przez Komisję Europejską do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (ETS), a następnie nałożeniem na państwo członkowskie kar finansowych.

Dyrektywa 91/271/EWG a prawo polskie cz.3/11

Zapisy **Dyrektywy 91/271/EWG** z dnia 21 maja 1991r. (z późn. zm.) dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych interpretuje opracowany przez służby Dyrekcji Generalnej ds. Środowiska Komisji Europejskiej i oparty na ustaleniach ekspertów państw członkowskich oraz orzecznictwie ETS dokument pn.

„Terminy i definicje Dyrektywy w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych 91/271/EWG”

(patrz strona internetowa:

<http://www.kzgw.gov.pl/pl/Krajowy-program-oczyszczania-sciekow-komunalnych.html>

w zakładce *Materiały informacyjne*).

Dyrektywa 91/271/EWG a prawo polskie cz.4/11

Wymogi Dyrektywy 91/271/EWG dotyczące stopnia wyposażenia aglomeracji w system kanalizacyjny (wg dokumentu „*Terminy i definicje Dyrektywy w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych 91/271/EWG*”):

Art.3

- Cały ładunek ścieków z aglomeracji powyżej 2.000 RLM powinien być zbierany przez system kanalizacyjny i doprowadzony do oczyszczenia (możliwość zastosowania innych systemów oczyszczania ścieków zapewniających ten sam stopień ochrony środowiska – **tylko uzasadnione przypadki**) tj. co do zasady **100% skanalizowania** (w odniesieniu do RLM),
- Systemy kanalizacyjne muszą być projektowane, budowane i utrzymywane zgodnie z najlepszą wiedzą techniczną (m.in. zapobieganie przeciekom, ograniczenie przelewów burzowych).

Dyrektywa 91/271/EWG a prawo polskie cz.5/11

Wymogi Dyrektywy 91/271/EWG w stosunku do jakości ścieków oczyszczonych w aglomeracjach powyżej 2.000 RLM

Art.4

Na podstawie dokumentu „*Terminy i definicje Dyrektywy w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych 91/271/EWG*”:

- oczyszczalnie obsługujące aglomeracje powinny być przystosowane do redukcji całego wytwarzanego na terenie aglomeracji ładunku zanieczyszczeń,
- o wymaganiach dotyczących stopnia oczyszczania decyduje **wielkość aglomeracji (a nie przepustowość oczyszczalni)**.

Dyrektywa 91/271/EWG a prawo polskie cz.6/11

Nazwa wskaźnika	Stężenie		Minimalny procent redukcji	
	Dyrektywa Art.4 ^{1) 2)}	Rozporządzenie	Dyrektywa Art.4 ^{1) 2)}	Rozporządzenie
BZT ₅	25 mg/l O ₂	15 mg/l O ₂ ¹⁾ 25 mg/l O ₂ ²⁾ 40 mg/l O ₂ ³⁾	70-90 %	90 % ¹⁾ 70-90 % ²⁾ brak ³⁾
ChZT	125 mg/l O ₂	125 mg/l O ₂ ^{1) 2)} 150 mg/l O ₂ ³⁾	75 %	75 % ^{1) 2)} brak ³⁾
Zawiesina ogólna	35 mg/l	35 mg/l ^{1) 2)} 50 mg/l ³⁾	90 %	90 % ^{1) 2)} brak ³⁾

1) powyżej 15.000 RLM

2) 2.000 - 14.999 RLM

3) **poniżej 2.000 RLM**

Dyrektywa 91/271/EWG a prawo polskie cz.7/11

Art.5.2 i 5.3 (obszary wrażliwe)

Nazwa wskaźnika	RLM	Stężenie		Minimalny procent redukcji	
		Dyrektywa	Rozporządzenie	Dyrektywa	Rozporządzenie
Azot ogólny	poniżej 2.000	Art. 7	30 mg/l ¹⁾	Art. 7	brak
	2.000 - 9.999	brak	15 mg/l ¹⁾	brak	brak
	10.000 - 14.999	15 mg/l	15 mg/l ¹⁾	70-80 %	35 % ²⁾
	15.000 - 99.999		15 mg/l		80 %
	100.000 i powyżej	10 mg/l	10 mg/l		85 %
Fosfor ogólny	poniżej 2.000	Art. 7	5 mg/l ¹⁾	Art. 7	brak
	2.000 - 9.999	brak	2 mg/l ¹⁾	brak	brak
	10.000 - 14.999	2 mg/l	2 mg/l ¹⁾	80 %	40 % ²⁾
	15.000 - 99.999		2 mg/l		85 %
	100.000 i powyżej	1 mg/l	1 mg/l		90 %

1) Ścieki wprowadzane do jezior i ich dopływów oraz bezpośrednio do sztucznych zbiorników wodnych usytuowanych na wodach płynących.

2) Ścieki inne niż w odnośniku 1).

Dyrektywa 91/271/EWG a prawo polskie cz.8/11

Zgodnie z Art. 43 ust.1 Prawa wodnego aglomeracje o RLM powyżej 2.000 powinny być wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych, zakończone oczyszczalniami ścieków, zgodnie z ustaleniami Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK).

KPOŚK ma być podstawowym instrumentem wdrażania postanowień Dyrektywy 91/271/EWG. Obecnie w toku jest IV Aktualizacja KPOŚK.

(patrz strona internetowa: <http://www.kzgw.gov.pl/pl/Krajowy-program-oczyszczania-sciekow-komunalnych.html>).

Dyrektywa 91/271/EWG a prawo polskie cz.9/11

Prawo wodne i Dyrektywa 91/271/EWG definiują aglomerację jako obszar, na którym zaludnienie i/lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane, aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków komunalnych.

Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie sposobów wyznaczania obszarów i granic aglomeracji precyzuje:

- realizacja sieci kanalizacyjnej na obszarze aglomeracji z doprowadzeniem do oczyszczalni ścieków powinna być uzasadniona finansowo i technicznie,
- granica aglomeracji powinna przebiegać wzdłuż zewnętrznych granic działek budowlanych skanalizowanych lub przewidzianych do skanalizowania,
- aglomeracje wyznacza sejmik województwa na podstawie zweryfikowanych propozycji gmin.

Dyrektywa 91/271/EWG a prawo polskie cz.10/11

Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie sposobów wyznaczania obszaru i granic aglomeracji

- wskaźnik długości sieci obliczany, jako stosunek przewidywanej do obsługi przez budowany system kanalizacji zbiorczej liczby mieszkańców aglomeracji i niezbędnej do realizacji długości sieci kanalizacyjnej (łącznie z kolektorami i przewodami tłocznymi doprowadzającymi ścieki do oczyszczalni) nie może być mniejszy od 120 mieszkańców na 1 km sieci,
- wyjątki - cztery przypadki, w których wskaźnik może być obniżony do 90 mieszkańców na 1 km sieci.

Dyrektywa 91/271/EWG a prawo polskie cz.11/11

Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie sposobów wyznaczania obszaru i granic aglomeracji

Wskaźnik może być zmniejszony do 90 M na 1 km, gdy sieć kanalizacyjna będzie zlokalizowana na terenie:

- o przynajmniej jednoprocentowym średnim spadku w kierunku istniejącej lub przewidywanej do wybudowania oczyszczalni ścieków,
- stref ochronnych ujęć wody do picia (tereny ochrony bezpośredniej i pośredniej),
- obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych,
- obszarów objętych przynajmniej jedną formą ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody lub obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty (lista o której mowa w art. 27 ust.1 tej ustawy).

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓJNOŚCI

Dziękuję za uwagę

Beata Koszewska
Departament Ochrony i Gospodarowania Wodami
e-mail: b.koszewska@nfosigw.gov.pl

